

ВИМОГИ ДО ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА УМОВ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Кочарян А.Б.,

Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ

Протягом останнього десятиріччя з початку інтенсивного запровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) проводяться дослідження визначення їх дидактичного потенціалу в національній освітній системі. Для ефективної інтеграції ІКТ в навчально-виховний процес сучасному науково-педагогічному працівнику необхідно оволодіти компетентностями, які дозволять йому не тільки транслювати знання своїм студентам, а й сприяти вдосконаленню персональних вмінь, якостей та ставлень, формуванню професійного досвіду в процесі навчання та роботи, формуванню професійних та життєвих компетентностей, в тому числі і ІКТ-компетентностей. Сутність проблеми на сьогодні полягає у неготовності науково-педагогічних працівників вищої школи до активного впровадження ІКТ у навчальний процес внаслідок відсутності методичної системи формування та розвитку інформаційно-комунікаційних компетентностей науково-педагогічних працівників сучасного університету.

За основу моделі інформаційно-комунікаційної компетентності науково-педагогічних працівників ми вважаємо за доцільне взяти структуру ІКТ-компетентності за Рекомендаціями ЮНЕСКО (2011). Взаємодія трьох підходів до навчання, заснованих на розвитку людського потенціалу («Використання ІКТ», «Засвоєння знань» та «Виробництво знань»), та шести аспектів роботи («Розуміння ролі ІКТ в освіті», «Навчальна програма та оцінювання», «Педагогічні практики», «Технічні та програмні засоби ІКТ», «Організація та управління освітнім процесом», «Професійний розвиток») формують структуру інформаційно-комунікаційної компетентності науково-педагогічних працівників університету.

Результатом (вимогою) стратегічного завдання «Використання ІКТ» має бути підготовка науково-педагогічних працівників, які зможуть використовувати ІКТ у своїй роботі. На початковому

етапі реалізації даного етапу передбачається формування навичок відбору та використання у своїй роботі навчальних та (або) ігрових програм, різноманітних веб-ресурсів, а також тренажерів для відпрацювання навичок. Науково-педагогічний працівник має вміти організувати роботу зі студентами із використанням ІКТ, а також використовувати ІКТ для досягнення освітніх результатів. Крім того, передбачається розвиток навичок використання ІКТ і для свого професійного розвитку.

У рамках підходу «Засвоєння знань» від науково-педагогічних працівників очікується розуміння та усвідомлення мети освітньої політики та соціальних пріоритетів. Вони мають вміти добирати, розробляти та впроваджувати навчальні заходи, які відповідатимуть цій меті та пріоритетам. Звісно, такий підхід вимагає змін навчального плану, що сприятиме більш глибокому та усвідомленому засвоєнню знань. Важливою педагогічною практикою в рамках даного підходу є спільна робота із студентами та колегами, педагогіка співпраці та проектна діяльність. Передбачається активне залучення мережевих ресурсів, які дадуть змогу студентам працювати спільно та із будь-якого місця, отримувати вільний доступ до відомостей та спілкуватись із внутрішніми та зовнішніми експертами під час аналізу та вирішення поставленої перед ними проблеми (завдання або проектної діяльності).

Результатом підходу «Виробництво знань» мають стати сформовані у студентів навички XXI ст.: навчитися визначати власні цілі навчальної діяльності та планувати їх досягнення. Завданням науково-педагогічного працівника буде моделювання подібної поведінки, структурування навчальної діяльності студента таким чином, щоб вони мали можливість отримати необхідні знання та одразу використати їх у власному житті. Науково-педагогічний працівник стає майстром навчання та «виробником», «творцем» знань. Для цього необхідно вміти: розробляти цифрові освітні ресурси та налаштовувати освітнє електронне середовище, використовувати ІКТ як інструмент для формування у студентів здатності створювати знання та розвивати власне критичне мислення; підтримувати рефлексію як необхідну складову навчальної роботи.

Професійна компетентність науково-педагогічних працівників сучасного класичного університету може складати основну

проблему, яка гальмуватиме процес інформатизації у системі освіти. У цьому процесі можна виділити два чинники: сформованість інформаційно-комунікаційної компетентності науково-педагогічного працівника та розвиток здатності впроваджувати у навчальний процес сучасні ІКТ.

ДЖЕРЕЛА

---

1. Кузьминська О.Г. Науково-освітнє середовище сучасного університету. [Електронний ресурс] / О.Г. Кузьминська. — Режим доступу : http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf4/kuzminska.pdf — Загол. з титулу екрану. — Мова: укр. — Перевірено: 11.03.2014.
2. Сороко Н.В. Проблема развития информационно-коммуникационной компетентности учителей в условиях компьютерно ориентированной среды. [Електронний ресурс] / Н.В. Сороко. — Режим доступу : <http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/89651/1/69-90.pdf> — Загол. з титулу екрану. — Мова: рос. — Перевірено: 11.03.2014.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ

Колгатіна Л.С.,

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди, м. Харків

Інформаційно-комунікаційні технології створюють передумови для впровадження у навчання широкого спектра педагогічних програмних засобів різного призначення, за допомогою яких можна автоматизувати окремі етапи навчального процесу або певні види навчально-пізнавальної діяльності: комп'ютерні підручники, автоматизовані системи контролю тощо. Використання таких інструментів у навчанні істотно впливає не тільки на процес навчання, але й на роль педагога у цьому процесі, оскільки значну частку навчальної інформації студенти здатні одержати самостійно, через відповідним чином спрямовану навчальну діяльність.

Соціально-педагогічна актуальність управління самостійною роботою студентів в умовах вищої школи вимагає пошуків